

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide

4

Številka: 540-01-2/2018/4 EPA 2625-VII
Ljubljana, 26. 3. 2018

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je, na podlagi 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), sprejela

Mnenje

k Predlogu zakona o socialnem vključevanju invalidov (ZSVI) – druga obravnava

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 5. seji 22. 3. 2018 obravnavala Predlog zakona o socialnem vključevanju invalidov (ZSVI), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po rednem postopku predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija predlog zakona **podpira**.

Komisija ugotavlja, da se bo s predlaganim zakonom, ki se ga je pripravljalo nekaj let in usklajevalo z različnimi deležniki, nadomestilo do sedaj veljavni Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb. Predlagatelj kot glavni namen predloga zakona navaja ureditev statusa in pravic najtežjih invalidov, pri čemer se širi krog upravičencev (poleg oseb z zmernimi, težjimi in težkimi motnjami v duševnem razvoju in najtežje gibalno oviranih oseb, bodo po novem status invalida po tem zakonu lahko pridobile tudi osebe z avtističnimi motnjami, ki imajo hudo obliko neprilagojenega vedenja, gluho-slepe osebe ter osebe z zmerno do hudo možgansko poškodbo ali okvaro).

Predlagatelj kot poglobitve rešitve izpostavlja zagotovitev pravice do nadomestila za invalidnost, dodatka za pomoč in postrežbo, uveljavljanja storitev socialnega vključevanja za sodelovanje in vključenost v družbo ter možnosti zaposlovanja polnoletnim osebam, ki si zaradi svoje invalidnosti ne morejo same zagotavljati socialne varnosti in se vključevati v družbo. S predlogom zakona se natančneje opredeljuje postopek za uveljavljanje navedenih pravic. Z vsemi predlaganimi ukrepi na področju izobraževanja, kulture, dostopnosti in samoorganiziranja naj bi se tako implementiralo zaveze Republike Slovenije kot podpisnice Konvencije o pravicah invalidov.

Komisija ocenjuje, da je predlog zakona zasnovan na sodobnih načelih vključevanja invalidov v družbo, kot izredno pomemben ter popolnoma nov pristop k spodbujanju aktivacije oziroma zaposlovanja invalidov pa izpostavlja možnost prehoda iz statusa zaposlenega v status invalida brez kakšnih posebnih administrativnih ali pravnih ovir. Omenjena novost je urejena v 5. členu predloga zakona (če invalid sklene delovno razmerje, se mu nadomestilo plače izplačuje v višini razlike med prejeto plačo in zneskom neto minimalne plače, prav tako ima v primeru, ko mu iz katerega koli razloga delovno razmerje preneha, znova pravico do nadomestila v polnem znesku) Slednje po mnenju komisije ne bo v korist samo posameznemu invalidu, ki bo lahko uveljavljal omenjeno pravico, ampak družbi kot celoti. Produktivnost posameznikov je namreč v tesni povezavi s splošno kvaliteto življenja v državi.

Komisija ob tem predlaga, da bi se podoben princip in določeno mero tolerance preneslo tudi na nekatera druga področja ureditev, ki se dotikajo delovne (ne)aktivnosti posameznikov (npr. v povezavi z brezposelnimi, katerim se trenutno v primeru delne aktivacije denarno nadomestilo zniža za 50 % dodatnega dohodka za delo, za katero oseba prejme ali je upravičena prejeti dohodek iz dela, ki po plačilu davkov in obveznih prispevkov mesečno presega 200 evrov, kar je z vidika aktivacije destimulativno).

Komisija prav tako ugotavlja, da se bo s sprejemom obravnavanega predloga zakona po več kot desetletju realiziralo vsebino Odločbe Ustavnega sodišča št. 122/2007 z dne 28. 1. 2007, v kateri je Ustavno sodišče med drugim zapisalo, da je pri urejanju invalidov treba izhajati iz namena ureditve posebnih pravic invalidov, na način, da se jim poleg splošnih pravic zagotavljajo še dodatne, posebne pravice, utemeljene na njihovih posebnih osebnih okoliščinah, zaradi katerih so prikrajšani pri uživanju določenih dobrin ali jim je oteženo uresničevanje določenih pravic.

Komisija meni, da je zelo pomembno, da so predložene zakonske rešitve v celoti usklajene s ključnimi deležniki, predvsem z uporabniki, zato tudi zaradi navedenega predlogu zakona izreka podporo.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Boris Šuštaršič.

Mag. Nuša Zupanec, l.r.
sekretarka komisije

Boris Šuštaršič, l.r.
predsednik komisije